

Sesions Científiques: Col·loqui controvertida: l'objecció de consciència en medicina

INTRODUCCIÓ

Josep Maria Mascaró i Ballester

Acadèmic numerari

Un cop més, i ja és una tradició, els membres de la RAMC m'han confiat la coordinació d'un col·loqui controvertida. Com m'agrada i en hem fet costum, he triat un tema d'actualitat mèdica però no pròpiament científic. Es tracta de "L'objecció de consciència en Medicina (1)

En línies generals la objecció de consciència en Medicina és el refús de portar a terme un acte mèdic legal però contrari a la forma personal de pensar de l'objector. Aquesta definició remarca que l'objecció de consciència té un caràcter individual i específic. Objecció que no és ni desobediència ni insubmissió perquè no hi ha impugnació de la legitimitat del procediment sinó refús de portar-lo a terme personalment en un moment o unes circumstàncies concretes.

Aquesta actitud comporta un conflicte de drets i de valors. D'una banda el respecte a la consciència professional i personal de qui, per raons morals, creu que no pot participar en un acte mèdic concret. De l'altre, el dret del pacient a una prestació legal que desitja. Hi ha, doncs, una col·lisió entre els drets de l'un i de l'altre.

Per aquest col·loqui he demanat la participació d'oradors significats en aquest camp polèmic. El Dr. Josep Maria Lailla, com Vicepresident de la Societat espanyola de Ginecologia, ha defensat el tema en el Ministeri i la OMC i el coneix molt bé. Crec que el Dr. Miguel Angel Asenjo és el ponent adient per fer-nos veure que passaria si a una institució hospitalària no es pogués dur a terme un acte mèdic legal perquè tots els capacitats per a practicar-lo en fossin objectors. El Dr. Josep Arimany ens donarà la opinió des del col·legi de metges. Finalment al Dr. Francesc Solé Balcels li he demanat el que podríem anomenar el punt de vista del "metge tradicional".

Avui, el repte dels oradors i de la discussió de la sessió, és avaluar els dos vessants d'aquesta controvertida. Com repeteixo a cadascuna d'aquestes sessions, la veritat o la raó no és mai única i encara menys en qüestions

tan complexes com la del col·loqui que ara comença. Obrim així el torn de paraula:

He llegit amb interès i profit una curta monografia en castellà que va obsequiar-me el Dr. Arimany "Ética de la objecció de consciència" redactada per un grup de treball (R Altisent, R. De Lorenzo, R Gonzalez-Fandos i cols) de la Fundació de Ciències de la Salut (2008), que m'ha fet conèixer millor el tema i vull fer-ho constar a manera de bibliografia.

CLOENDA

És evident que el tema que avui han tractat els oradors és important i motiu de controvertida. És precisament per això que l'hem escollit.

Kant ja va dir que el dret és el conjunt de condicions que permeten que la llibertat de cadascú s'acomodi a la llibertat dels altres. Aquesta definició sembla adequada per remarcar la necessitat d'un equilibri entre el dret a la objecció de consciència del metge i el del pacient d'aconseguir la actuació mèdica que desitja i la llei vigent considera legal.

Com a la fi de cada col·loqui sobre subjectes polèmics, es tracta que cadascun dels que hem assistit, a la fi en tregui les pròpies conclusions.

Gràcies a tots i fins a la propera.